

Vurdering af terrortruslen mod Danmark

EFTERRETNINGSTJENESTERNES VURDERINGER AF TRUSLERNE MOD DANMARK

Center for Terroranalyses **VURDERING AF TERROR-TRUSLEN MOD DANMARK** (VTD) fastsætter det nationale terrortrusselsniveau og beskriver terrortruslen mod Danmark og danske interesser i udlandet. VTD'en er en af fem tilbagevendende vurderinger af truslerne i og mod Danmark. De andre er:

- **VURDERING AF SPIONAGETRUSLEN MOD DANMARK, FÆRØERNE OG GRØNLAND**, der udgives af Politiets Efterretningstjeneste (PET) og beskriver fremmede staters efterretningsvirksomhed mod Danmark, dvs. især spionage, påvirkning og forsøg på ulovligt at anskaffe teknologi og viden.
- **UDSYN**, hvor Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) beskriver de ydre vilkår for Danmarks sikkerhed og danske interesser.
- **CYBERTRUSLEN MOD DANMARK**, hvori Styrelsen for Samfundssikkerhed (SAMSIK) beskriver og fastsætter de nationale trusselsniveauer for cyberspionage, cyberkriminalitet, cyberaktivisme, destruktive cyberangreb og cyberterror.
- **NATIONAL RISIKOVURDERING AF TERROR-FINANSIERING**, der udgives af PET og har som formål at kortlægge terrorfinansiering i Danmark og i udlandet.

Indhold

Forord	04
Definitioner	07
Et fragmenteret trusselsbillede med flere aktører	08
01 Militant islamisme	12
02 Højreekstremisme	22
03 Venstreekstremisme	28
04 Antimyndighedsekstremisme	32
05 Terrortruslen mod Grønland og Færøerne	38
06 Fremgangsmåder	40

Forord

Vurdering af terrortruslen mod Danmark (VTD) er Center for Terroranalyses (CTA's)¹ samlede vurdering af terrortruslen mod Danmark og danske interesser i udlandet.

Samlet set vurderer CTA, at terrortruslen mod Danmark fortsat er i niveauet **alvorlig**.

For så vidt angår truslen fra de specifikke trusselskategorier vurderer CTA, at terrortruslen fra militante islamister fortsat er i niveauet **alvorlig** (se s. 13), terrortruslen fra højreekstremister fortsat er i niveauet **generel** (se s. 23), terrortruslen fra venstreekstremister er hævet fra niveauet **minimal** til **begrænset** (se s. 29), og terrortruslen fra antimyndighedsektremister fortsat er i niveauet **begrænset** (se s. 33).

Globale udviklinger og tendenser

Den sikkerhedspolitiske situation er i de senere år blevet forværret, og en række globale udviklinger og tendenser har bevirket, at andre aktører spiller en stadig større rolle i trusselsbilledet. Bl.a. betjener visse statslige aktører, der sammenlignet med fx militant islamistiske grupper besidder stor kapacitet, sig af metoder og virkemidler, der i deres natur og effekt kan sidestilles med terrorisme. Samspillet mellem disse aktører og hastigheden i udviklingerne medvirker til et mere fragmenteret og komplekst trusselsbillede, der udfoldes i afsnittet på s. 8. Uagtet at truslen fastholdes i niveauet **alvorlig**, har karakteren af truslen således kontinuerligt ændret sig over de senere år.

Terrorangreb udført af militante islamister, højreekstremister, venstreekstremister og antimyndighedsektremister udgør imidlertid stadig den primære terrortrussel

mod Danmark. Mere end et år efter at konflikten i Mellemøsten eskalerede med Hamas' terrorangreb mod Israel den 7. oktober 2023, har konflikten fortsat afledt betydning for trusselsbilledet i Danmark.

CTA vurderer fortsat, at konflikten i Mellemøsten rummer et væsentligt mobiliseringspotentiale, som kan aktivere en række kendte og ikke-kendte trusselsaktører til spontane eller planlagte reaktioner, herunder terrorangreb. I Vesten har flere gennemførte og afværgede angreb taget afsæt i konflikten og især været rettet mod jødiske og israelske interesser. I Danmark er der i 2024 rejst sigtelse efter terrorparagrafferne i straffeloven mod flere personer i to separate sager, hvor målet i begge sager var jødiske eller israelske interesser i Danmark. CTA vurderer, at personer og netværk, som har forbindelser til eller er tilhængere af militant islamistiske grupper, som er involveret i konflikten i Mellemøsten, aktuelt påvirker trusselsbilledet i dele af Europa, herunder Danmark.

CTA vurderer, at konflikten i Mellemøsten også i det kommende år vil fungere som en væsentlig drivkraft for terrortruslen mod Danmark og danske interesser, ligesom den vil medvirke til en fortsat øget trussel mod jødiske og israelske interesser i Danmark.

Den hastige og accelererende udvikling i onlineteknologier forstærker ekstremisters muligheder for bl.a. at kommunikere med ligesindede, sprede propaganda og radi-

¹⁾ CTA er et fusionscenter, hvor medarbejdere fra fire danske myndigheder (Politiets Efterretningstjeneste, Forsvarets Efterretningstjeneste, Udenrigsministeriet og Beredskabsstyrelsen) samarbejder om bl.a. analyse af terrortruslen mod Danmark og danske interesser i udlandet.

²⁾ For mere om ekstremisters anvendelse af onlineplatforme, se CTA's analyse "Onlineplatforme og ekstremistiske miljøer i Danmark" 2025.

³⁾ For mere om hybridisering, se bl.a. Vurdering af terrortruslen mod Danmark 2023.

kalisere andre.² Desuden understøtter udviklingen tendenser til hybridisering³, hvor ekstremistiske ideologiske, politiske og religiøse forestillinger blandes og suppleres med fx konspirationsteorier, hvorved nye og individualiserede fjendebilleder opstår. Disse tendenser har i høj grad fortsat betydning for terrortruslen mod Danmark.

Polarisering

Det globale og det lokale knyttes stadig tættere sammen. Konflikter og begivenheder ét sted i verden kan hurtigt forplante sig til Danmark. Krig, kriser og øget global usikkerhed kan både have indflydelse på terrortruslen, men kan også være medvirkende til at lægge et øget pres på vestlige demokratier mere generelt, herunder også Danmark. Dette accelereres af digitale teknologiers udvikling samtidig med, at autokratiske tendenser globalt er på fremmarch, hvilket sætter demokratiske principper under pres.

Presset på demokratiske principper manifesterer sig bl.a. i en lavere tillid til det politiske system. Men presset viser sig også ved, at grupper af borgere udviser øget fjendtlighed mod politikere, myndighedsrepræsentanter og borgere, som de er uenige med. Legitime holdningsmæssige uoverensstemmelser og pluralitet af synspunkter i den offentlige debat omdannes i denne sammenhæng hurtigt til polarisering, skyttegravstænkning og skarpt optrukne fjendebilleder. Flere borgere og politikere betakker sig for at tage del i sådanne debatter. CTA vurderer, at bl.a. polarisering og skarpt optrukne fjendebilleder kan have motiveret gerningsmanden bag angrebet på direktøren for UnitedHealthcare i USA i december 2024. Den efterfølgende fascination af og støtte til gerningsmanden online kan være udtryk for samme tendenser.

CTA vurderer, at ovenstående udvikling på kort sigt kan påvirke terrortruslen. Den kan imidlertid også lede til en mere langsigtet trussel mod demokratiet i Danmark.

Modsat terrortruslen er denne langsigtede trussel mindre håndgribelig. Den sætter sig kun gradvist igennem, men den vil ikke desto mindre over tid kunne få en mærkbar negativ effekt. CTA vurderer, at denne langsigtede trussel mod demokratiet vil kunne manifestere sig i en gradvis erodering af de normer og institutioner, det danske demokrati bygger på.

Symptomer på den langsigtede trussel mod demokratiet er allerede synlige og virksomme. De ses bl.a. i forhold som chikane og trusler rettet mod politikere og myndighedsrepræsentanter, i politikere, der trækker sig på grund af intimidering på især sociale medier, og i udbredelsen af desinformation og antielitære konspirationsteorier.

PET iværksætter løbende operationer med henblik på at afdække og afværge mulige terrortrusler mod mål i Danmark. Terrorangreb kan finde sted uden forudgående efterretningsmæssige indikationer, også selv om gerningspersonerne tidligere har været kendt for at nære ekstremistiske sympatier.

Vurderingen af terrortruslen mod Danmark 2025 er baseret på efterretninger, der er blevet behandlet før den 1. marts 2025.

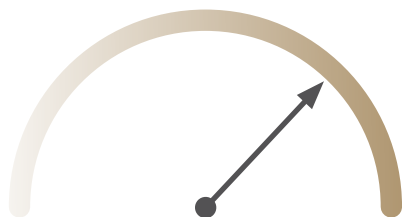
God læselyst.

CTA

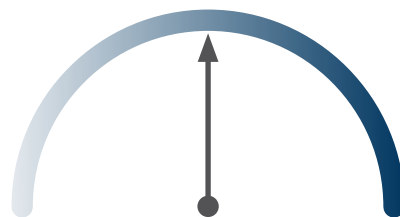
Definitioner

TERRORTRUSSELSNIVEAUER

CTA anvender følgende trusselsniveauer (fremhævet med **BRUN** i teksten):

- Meget alvorlig** - Der er en specifik trussel. Der er kapacitet, hensigt, planlægning og mulig iværksættelse.
- Alvorlig** - Der er en erkendt trussel. Der er kapacitet, hensigt og planlægning.
- Generel** - Der er kapacitet og/eller hensigt og mulig planlægning.
- Begrænset** - Der er en potentiel trussel. Der er begrænset kapacitet og/eller hensigt.
- Minimal** - Der er ingen indikationer på en trussel. Enten hensigt, kapacitet eller begge dele er ikke erkendt.

SANDSYNLIGHEDSGRADER

CTA anvender følgende sandsynlighedsgrader (fremhævet med **BLÅ** i teksten):

- Meget sandsynligt** >90%
- Sandsynligt** 60-90%
- Muligt** 40-60%
- Mindre sandsynligt** 10-40%
- Usandsynligt** <10%

BEGREB	DEFINITION
Terrorisme	CTA definerer terrorisme i overensstemmelse med straffelovens § 114.
Vesten	Nordamerika, Australien, New Zealand og Europa, eksklusive Rusland, Belarus, Tyrkiet, Moldova, Ukraine og Kaukasus.
Udrejst	En privatperson, der er rejst til en konfliktzone med henblik på at støtte en af de stridende parter.
Hybridisering	En proces hvorigennem sammenblandinger af forskellige ideologier, verdenssyn eller miljøer fører til nye ekstremistiske narrativer og handlemåder hos enkeltpersoner, grupper eller miljøer. Begrebet skal ikke forveksles med hybrid krigsførelse.
Kapacitet	Udtryk for en overensstemmelse mellem en person eller gruppes tilgængelige midler og evnen (uddannelse, færdigheder, logistik osv.) til at anvende disse.
Intention	Viljen til at bringe en given kapacitet i spil over for et givent mål eller en given målgruppe.
Ekstremisme	Viljen til at anvende eller legitimere voldelige handlinger for at ændre eksisterende samfundsforhold.
Radikalisering	En dynamisk proces, hvor en person i stigende grad accepterer anvendelse af vold til at opnå politiske, religiøse eller ideologiske mål.
Soloaktør	En person, der begår terrorangreb på egen hånd, mens planlægning, træning mv. kan involvere andre personer.
Inspireret angreb	Gerningspersonen er inspireret af militant islamisme eller politisk ekstremisme og planlægger angreb på egen hånd.
Understøttet angreb	Gerningspersonen er i direkte kontakt med én eller flere personer, der vejleder eller på anden vis understøtter angrebsplaner.
Dirigeret angreb	Et angreb rekvireres eller sanktioneres af og planlægges i samarbejde med personer tæt på en terrorgruppes ledelse.

Et fragmenteret trusselsbillede med flere aktører

Historisk har terrortruslen mod Danmark primært været drevet af aktører motiveret af militant islamisme, højreekstremisme, venstreekstremisme eller antimyndighedsektremisme. Ovennævnte er fortsat de væsentligste trusselsaktører, men gennem de senere år har aktører, som ikke umiddelbart passer ind i disse kategorier, spillet en stadig større rolle i trusselsbilledet. I samspil med de globale udviklinger og dynamikker, som introduceres i forordet, bidrager disse aktører til et mere fragmenteret og uforudsigeligt trusselsbillede, hvor sammenhængen mellem motiv og aktør i et stigende antal tilfælde kan være uklar.

Flere af disse aktører har ikke et tydeligt ideologisk tilhørsforhold. Når aktører i mindre grad er begrænset af ideologisk forankrede normer og fjendebilleder, bliver deres måludpegning og fremgangsmåder mere uforudsigelige. Samtidig kan deres forsæt være utydeligt, hvilket kan vanskeliggøre myndighedernes vurdering af, hvorvidt en handling udgør terror.

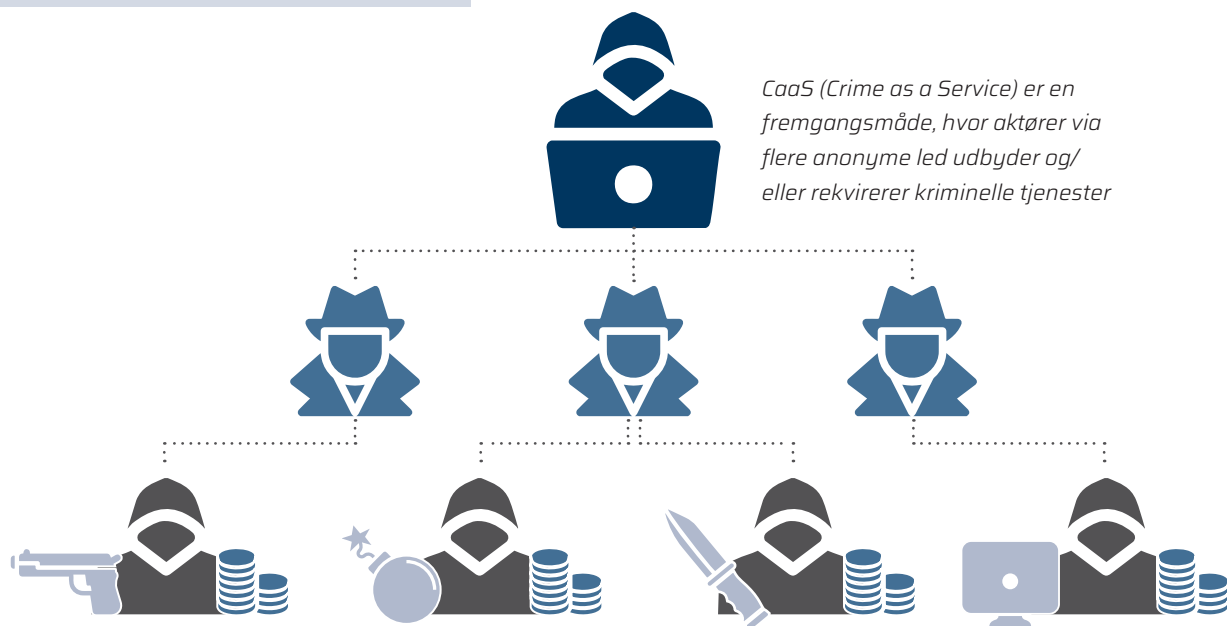
Nedenfor beskrives nogle af aktørerne, der fælles for alle kan gennemføre handlinger, som efter en konkret juridisk vurdering kan have karakter af terror.

Personer med relation til organiseret kriminalitet

CTA vurderer, at personer i de organiserede kriminelle miljøer i Danmark fortsat først og fremmest er motiveret af at tjene penge og opnå personlig status. Der er derfor en generel modvilje mod at pådrage sig det myndighedsfokus, som involvering i terrorrelaterede aktiviteter afstedkommer.

Imidlertid kan personer med relation til organiserede kriminelle netværk på baggrund af personlige overbevisninger engagere sig i terrorrelaterede aktiviteter eller blive mobiliseret til at støtte eller samarbejde med militante grupper. Der er derudover også i udlandet set eksempler på, at visse organiserede kriminelle netværk har potentiale til at have en selvstændig negativ effekt på den nationale sikkerhed via den kapacitet og voldsparathed, de besidder. Der er desuden set eksempler på, at *Crime as a Service* (CaaS), som er kendt fra organiseret kriminalitet, er blevet anvendt på måder, der har betydning for terrortruslen.

CaaS er en fremgangsmåde, hvor aktører via flere led udbyder og/eller rekvirerer kriminelle tjenester. De involverede aktører i CaaS er som udgangspunkt indbyrdes anonyme, hvilket medvirker til at sløre forbindelsen mel-

lem en rekvirerende aktør og den eller de gerningspersoner, som udfører handlingen. CTA vurderer, at fremgangsmåden i en terror kontekst kan introducere udførende aktører, der ikke selv er ideologisk motiverede, men fx mod betaling, løfte om status eller som resultat af afpresning agerer som stedfortrædere for aktører, der har ideologiske motiver.

Statslige aktører

Den sikkerhedspolitiske situation er i de senere år blevet forværret. Der er stigende konkurrence og splid mellem stormagterne, og den liberale verdensorden udfordres af revisionistiske stater, der ønsker mindre vestlig dominans på den internationale arena. Visse stater viger ikke bort fra at bruge voldelige virkemidler til at fremme deres ambitioner. I Vesten er der eksempler på, at visse stater ikke alene søger at gennemføre likvideringer af kritiske dissidenter, men også forsøger at gennemføre terrorangreb mod bl.a. jødiske og israelske interesser.

Hvor terrortruslen i mange år har været drevet af ikke-statslige aktører, som fx transnationale terrorgrupper og deres sympatisører, forfølger visse statslige aktører dermed nu atter strategiske mål med virkemidler, som associeres med terror. Sammenlignet med fx militant islami-

stiske grupper besidder stater stor kapacitet til at gennemføre handlinger, der kan associeres med terror, og kan samtidig også anvende stedfortrædere i det udførende led. Brug af terror som virkemiddel, evt. gennemført af stedfortrædere, kan være et opportunt redskab for en stat, som er engageret i en langstrakt såkaldt hybrid konflikt, hvor den pågældende stat ønsker at skade eller signalere kapacitet og rækkevidde over for en modpart uden nødvendigvis at eskalere konflikten til egentlig eller yderligere militær konfrontation.

Når der anvendes stedfortrædere, kan det samtidig gøre det særdeles vanskeligt at koble et entydigt bagvedliggende motiv til en specifik voldelig hændelse. Der har i Vesten været eksempler på, at stater har anvendt stedfortrædere, herunder ved brug af CaaS, med henblik på at forfølge strategiske mål på måder, som har betydning for trusselsbilledet. Samlet set medvirker statslige aktørers involvering i hændelser, der associeres med terror, til at gøre trusselsbilledet mere volatilt og uforudsigeligt. Denne udvikling udfordrer myndighedernes evne til at monitorere, forebygge og analysere terrortruslen.

CTA vurderer, at statslige aktører via påvirkningskampanjer i både mainstream og ekstremistiske onlinefora

potentielt kan søge at bidrage til polarisering, sprede radikaliserende narrativer og/eller påvirke ekstremister til at rette terrorangreb mod mål, som tjener de statslige aktørers interesser.

Enkeltsagsaktører

Der er tendens til, at trusselsbilledet i stigende grad præges af aktører, der handler voldeligt på baggrund af en specifik sag eller begivenhed. Det medfører en øget risiko for, at personer, der ikke tidligere har været kendt for radikaliserings eller tilknytning til ekstremistiske miljøer, spontant eller med kort varsel mobiliseres til at gennemføre voldelige handlinger. For eksempel har der efter eskaleringen af konflikten i Mellemøsten været gennemført angreb i Vesten mod jødiske mål såvel som aktioner mod myndigheder og virksomheder, der opfattes som støtter af Israel. I disse angreb har der ikke været entydige indikationer på, at gerningspersonerne sympatiserede med hverken militant islamisme eller politisk ekstremisme eller agerede som stedfortrædere.

Klimaekstremister er et andet eksempel på aktører, som på baggrund af en enkeltsag kan mobiliseres til at gennemføre voldelige handlinger. Klimaekstremisme er en fællesbetegnelse for accept og legitimering af vold i kampen for klimaet og miljøet. CTA vurderer, at der ikke aktuelt er klimaekstremistiske grupper i Danmark, men at der blandt klimaaktivister i Danmark er en tiltagende oplevelse af et akut behov for konkret handling. CTA vurderer, at dette skaber potentiale for, at klimaaktivister i Danmark inspireret af udenlandske klimaekstremister eller kontakter i det venstreekstremistiske miljø på kort til mellemlangt sigt vil anvende mere konfrontatoriske metoder, der kan inkludere vold.

Voldsfascinerede aktører

I Vesten er der de senere år set flere angreb udført af personer, der indgår i såkaldte gore-fællesskaber. Gore-

fællesskaber er en samlebetegnelse for transnationale voldsfascinerede onlinegrupper, som dyrker ekstremt voldeligt materiale, herunder også materiale eller ideologiske brudstykker fra politisk og religiøs ekstremisme (se s. 26 om gore). CTA vurderer, at sådanne angreb ofte er drevet af personlige motiver, herunder vrede mod samfundet.

Aktører med psykiske lidelser og personlige problemstillinger

I de senere år har der i Vesten været en lang række terrorangreb gennemført af enkeltpersoner, hvoraf flere har haft psykiske lidelser. Samtidig har der været eksempler på personer med psykiske lidelser, der har anvendt fremgangsmåder, som kendes fra terrorangreb, uden at handlingerne nødvendigvis har haft et politisk, religiøst eller ideologisk motiv.

En persons mentale tilstand og eventuelle psykiske lidelser kan have stor betydning for individuel adfærd og motivation til at handle. Forskning har ikke konstateret entydige årsagssammenhænge mellem psykiske lidelser, radikaliserings og terrorisme. Dog viser forskning, at psykiske lidelser i spil med andre forhold kan have betydning for en persons radikaliserings og eventuelle ekstremistiske adfærd. For nogle radikaliserede personer er en psykisk lidelse tæt forbundet med deres radikaliserings, mens den for andre kan være en begrænsende faktor eller slet ikke relateret hertil.

Personer, som tilsyneladende primært er motiveret af personlige problemstillinger og negative oplevelser, kan udføre voldelige handlinger, der efter en konkret juridisk vurdering kan karakteriseres som terror. I forskningen omtales dette som "lone actor grievance-fuelled violence". Sådanne personer kan evt. anvende politiske, religiøse eller ideologiske referencer og/eller fremgangsmåder, der kendes fra terrorangreb. ■

01

Militant islamisme

DEFINITION

Militant islamisme er en fortolkning af islamistisk ideologi, der legitimerer og accepterer anvendelsen af vold for at opnå politiske, religiøse eller ideologiske mål.

SAMMENFATNING

CTA vurderer, at terrortruslen fra militante islamister mod Danmark fortsat er i niveauet **alvorlig**. Siden 2023 har Islamisk Stat udvist øget intention om angreb i Vesten, og konflikten i Mellemøsten har radikaliseret og mobiliseret militante islamister. Det gælder både velkendte trusselsaktører som Islamisk Stat og al-Qaida, der har søgt at udnytte konflikten i deres propaganda og bl.a. opfordret til angreb i Vesten som hævn, og aktører, der ikke tidligere har haft betydning for trusselsbilledet i Danmark. En række af de militant islamistiske angreb i Vesten, som er gennemført og afværget i 2024, har taget afsæt i konflikten.

CTA vurderer, at kombinationen af velkendte trusselsaktørers fremgang og introduktionen af nye trusselsaktører medfører en øget usikkerhed i trusselsbilledet i Danmark, som også vil præge det kommende år. Imidlertid udgår den militant islamistiske trussel fortsat først og fremmest fra Islamisk Stat og dens sympatisører. Samtidig har opfattede krænkelse af islam i 2024 i mindre grad end i 2023 haft betydning for truslen mod Danmark, og der har i den forbindelse ikke været særsomt negativt fokus på Danmark. Samlet medvirker det til, at truslen fastholdes i niveauet **alvorlig**.

CTA vurderer fortsat, at netværk på en række onlineplatforme er centrale for militante islamister i Vesten i forbindelse med radikalisering, rekruttering og kommunikation med ligesindede.

Det mest sandsynlige militant islamistiske terrorangreb i Danmark er fortsat et angreb, der udføres af en soloaktør eller en mindre gruppe af personer.

Militante islamisters måludpegning følger ikke et ensartet og forudsigeligt forløb. Målet kan ændre sig i løbet af planlægningsfasen og blive påvirket af bl.a. opfordringer i militant islamistisk propaganda og aktuelle dagsordener, copycat-effekt, personlige netværk og angrebsplanlæggerens kapacitet. CTA vurderer, at de mest sandsynlige mål for et militant islamistisk terrorangreb i Danmark, i ikke-prioriteret rækkefølge, er store offentlige forsamlinger, myndighedsmål, jødiske/israelske mål, mål relateret til opfattede krænkelse af islam og LGBT+-mål. Som afledt effekt af konflikten i Mellemøsten vurderer CTA, at der aktuelt er en øget trussel mod israelske og jødiske mål.

1.1 Udviklinger i udlandet

CTA vurderer, at antallet af gennemførte og afværgede angreb i Vesten er steget siden 2022 efter en generelt faldende tendens siden 2020. Islamisk Stat har støtte-netværk og sympatisører i mange lande i Europa, og flere af disse har trådt til Islamisk Stat-netværk uden for Europa. Islamisk Stat fungerer fortsat som inspiration og referencepunkt for størstedelen af gerningspersonerne bag gennemførte og afværgede angreb i Vesten.

Selvom al-Qaida ikke har samme gennemslagskraft i Vesten som Islamisk Stat, har gruppen stadig netværk, som ønsker at understøtte angreb i bl.a. Europa samt en revitaliseret propagandaproduktion med fokus på Vesten.

CTA vurderer, at konflikten mellem Israel og flere regionale aktører, der blev optrappet med Hamas' terrorangreb den 7. oktober 2023 samt den deraf afledte reaktualisering af den palæstinensiske sag, der historisk har været et væsentligt narrativ blandt militant islamistiske grupper, har mobiliseret militante islamister globalt, og at dette vil fortsætte i det kommende år.

CTA vurderer, at den seneste udvikling i Syrien på nuværende tidspunkt ikke har direkte indflydelse på terrortruslen mod Danmark. Imidlertid kan konflikten få negative konsekvenser for den regionale stabilitet, styrke militant islamistiske grupper i nærområdet og potentielt tiltrække militante islamister fra Vesten. Et styrket Islamisk Stat i Syrien vil i fremtiden kunne medvirke til en øget terrortrussel mod Vesten, herunder Danmark.

Der kan udgå en trussel mod Danmark fra militante islamister i udlandet, i første række fra Danmarks nabolande. Der kan være tale om enkeltpersoner eller mindre grupper af personer, der rejser til Danmark med det formål at begå terrorangreb enten inspireret, understøttet eller dirigeret af en militant islamistisk gruppe.

Udnyttelse af flygtninge- og migrantruter er tidligere indgået som et centralt element i angrebsplanlægning fra Islamisk Stat mod mål i Europa, og det er **sandsynligt**, at militante islamister fortsat har intention om at udnytte tilgængelige ruter. ■

TRUSLEN MOD VESTEN FRA MILITANT ISLAMISTISKE GRUPPER I UDLANDET

FE vurderer i **Udsyn 2024**, at terrortruslen i Europa er steget siden 2022. Stigningen skyldes bl.a., at krigen i Gaza og senest i Libanon har bidraget til yderligere at radikalisere militante islamistiske miljøer i og uden for Europa. FE vurderer endvidere, at grupper som Islamisk Stat er i stand til at udføre koordinerede angreb med mange ofre tæt på Vesteuropa. De sidste par år har der været flere forsøg fra særligt Islamisk Stat på at fjerndirigere terrorangreb i Europa gennem krypterede beskedtjenester. Især ISKP – Islamisk Stats undergruppe i Afghanistan – har gentagne gange i 2023 og 2024 mobiliseret, opfordret og vejledt enkeltpersoner til at udføre terrorangreb i Europa. I de kommende år er der risiko for, at Islamisk Stat og andre terrorgrupper i Syrien vil kunne udnytte det pludseligt opståede magttomrum efter Asad-styrets fald i slutningen af 2024 til at vokse sig stærkere igen. Dette indebærer en risiko for, at Islamisk Stat i Syrien igen kan komme til at udgøre en alvorlig terrortrussel mod Europa.

FE vurderer videre, at terrorgrupper også i årene fremover vil benytte sig af målrettet rekruttering og vejledning online, hvor enkeltpersoner eller mindre personkredse i eller nær Europa bliver opfordret til at udføre simple angreb på egen hånd.

Udsyn 2024 kan findes på FE's hjemmeside.

TRUSLEN MOD DANSKE INTERESSER UDEN FOR VESTEN

CTA vurderer, at danske diplomatiske repræsentationer og anden dansk tilstedeværelse uden for Vesten, herunder ansatte i danske virksomheder, vil kunne blive opfattet som symbolmål, der giver mulighed for at ramme Danmark uden at foretage angreb i Danmark. CTA er ikke bekendt med, at der i 2024 har været trusler specifikt mod danske interesser eller danskere i lande uden for Vesten.

1.2 Propaganda og narrativer

Militant islamistisk propaganda medvirker fortsat til at radikalisere og inspirere personer i Vesten, herunder Danmark. Propaganda fra Islamisk Stat og al-Qaida opfordrer generelt til angreb og udpeger ofte mål og fremgangsmåde. Der er både tale om officiel propaganda, der produceres og distribueres af særskilte enheder i fx Islamisk Stat eller al-Qaida, og propaganda udarbejdet af affilierede grupper og andre sympatisører. Ældre propaganda, bl.a. fra dengang Islamisk Stat havde kontrol over større områder i Syrien og Irak, anvendes fortsat. Hvor den ældre propaganda er mere strategisk, er den nye propaganda i høj grad drevet af aktuelle dagsordener og nyligt gennemførte terrorangreb.

I 2024 har Islamisk Stat og al-Qaida i deres propaganda i høj grad fokuseret på konflikten i Mellemøsten, hvor Vesten, kristne, jøder og tilfældige civile udpeges som mål for terrorangreb og i mindre grad end i 2023 haft fokus på opfattede krænkelser af islam. Sidstnævnte er dog blandt fire dominerende narrativer i propagandaen: Vestens støtte til Israel, Vestens militære tilstedeværelse i Mellemøsten, opfattede krænkelser af islam og opfattelsen af Vesten som repræsentant for uislamiske værdier og livsførelse. Narrativerne underbygger gruppernes legitimering af terror mod Vesten, kritiserer lokale regimer i Mellemøsten og udskammer muslimer i Vesten, der ikke handler som militante islamister.

Både Islamisk Stat og al-Qaida har længe haft fokus på Israel og jøder som fjender og søger aktuelt at koble sig på konflikten i Mellemøsten i deres propaganda. CTA vurderer, at dette, kombineret med konfliktens øvrige radikaliserings- og mobiliseringspotentialer, medvirker til en øget trussel mod israelske og jødiske mål i Vesten, herunder i Danmark.

CTA vurderer, at opfattede krænkelser af islam fortsat kan have stor betydning for militante islamister, og at Danmark, enkeltpersoner i Danmark og danske interesser i udlandet hurtigt kan komme i fokus som prioriterede mål igen, såfremt krænkelssager atter opnår eksponering. Herudover kan eventuelle reaktioner relateret til krænkelssager finde sted med betydelig forsinkelse.

Koranskændingerne i 2023 i primært Danmark og Sverige medvirkede til at reaktualisere Danmark som et prioriteret mål blandt militant islamistiske grupper, hvilket bl.a. kom til udtryk i trusler rettet mod enkeltpersoner i Danmark, Danmark generelt og danske interesser i udlandet. I 2024 har militante islamister i mindre omfang været optaget af opfattede krænkelser af islam. CTA er derudover ikke bekendt med konkret angrebsplanlægning mod Danmark, enkeltpersoner i Danmark eller danske interesser i udlandet på baggrund af opfattede krænkelser af islam i 2024.

Drabet i Sverige i januar 2025 på Salwan Momika, der i 2023 og 2024 i stod bag flere koranskændinger i Sverige, medførte fornyet opmærksomhed på opfattede krænkelser af islam i militant islamistisk propaganda.

CTA vurderer, at der umiddelbart efter drabet ikke har været et særskilt negativt fokus på eller konkrete trusler mod enkeltpersoner i Danmark, Danmark generelt eller danske interesser i udlandet i relation til opfattede krænkelser af islam. Et fornyet fokus på enkeltpersoner i Danmark, der knyttes til opfattede krænkelser af islam, kan dog på kort sigt skabe et øget negativt fokus på Danmark og medvirke til at reaktualisere Danmark som prioriteret mål. ■

1.3 Udvikling i trusselsbilledet på baggrund af konflikten i Mellemøsten

Konflikten i Mellemøsten har introduceret nye aktører og dynamikker i trusselsbilledet. I Vesten har flere gennemførte og afværgede angreb taget afsæt i konflikten og været rettet mod jødiske og israelske interesser.

Historisk er truslen fra militante islamister mod Danmark primært udgået fra al-Qaida og Islamisk Stat samt deres sympatisører. CTA vurderer, at konflikten i Mellemøsten har medført, at trusselsbilledet i Danmark aktuelt også præges af personer og netværk, som har forbindelser til eller er tilhængere af andre militant islamistiske grupper, som er involveret i konflikten. CTA vurderer, at nogle af disse personer har tilknytning til organiserede kriminelle miljøer i Danmark.

Det er **sandsynligt**, at ovenstående personer, såfremt de planlægger terrorangreb, vil fokusere på mål relateret til konflikten i Mellemøsten frem for tilfældige civile. CTA vurderer, at disse personer kan være villige til at anvende fremgangsmåder kendt fra organiseret kriminalitet, herunder Crime as a Service (for mere, se s. 8-9).

CTA vurderer, at konflikten i det kommende år fortsat vil kunne mobilisere og radikalisere militante islamister. CTA vurderer samtidig, at en markant deeskalering af konflikten på sigt vil medvirke til demobilisering af personer, som primært er blevet mobiliseret af konflikten. Det er imidlertid **sandsynligt**, at der også vil være enkelte personer eller mindre grupper, som er blevet så radikaliserede, at de uagtet udviklingen i konflikten fortsætter ad en militant vej evt. motiveret af andre militant islamistiske agendaer. Det er **usandsynligt**, at en deeskalering af konflikten vil have indvirkning på Islamisk Stat- og al-Qaida-sympatisører. ■

FORSKELLIGE MILITANT ISLAMISTISKE IDEOLOGIER

Der er væsentlige forskelle mellem militant islamistiske grupperes ideologier, hvilket betyder, at deres tilhængere i Danmark kan have meget forskellige opfattelser på centrale områder.

Hvor Islamisk Stat og al-Qaida ønsker at skabe et globalt kalifat, er Hamas' erklærede mål at etablere en geografisk afgrænset islamistisk nationalstat i det område, de betragter som palæstinensisk. Hizbollah søger som politisk parti og udbyder af sociale ydelser til befolkningen i Libanon at repræsentere shiamuslimer, og som militant gruppe at bekæmpe Israel. Disse forskelle former gruppernes fjendebilleder og angrebsmål, idet Islamisk Stat og al-Qaida betragter hele Vesten som fjender, mens Hamas og Hizbollah primært betragter Israel og sekundært dem, der i deres optik støtter Israel, som fjender. Islamisk Stat og al-Qaida har således i en årrække udgjort en konkret trussel mod Vesten, mens Hamas og Hizbollah hidtil primært har udgjort en trussel i deres nærområde.

Både Islamisk Stat og al-Qaida er sunnimuslimske og opfatter sig som værende i et modsætningsforhold til shiamuslimer⁴. Det gælder særligt Islamisk Stat, der betragter shiamuslimer som en trussel mod islam på linje med jøder og Israel, der af alle grupperne opfattes som væsentlige fjender. Hizbollah er shiamuslimsk, mens Hamas er sunnimuslimsk, men har relationer til en række shiaaktører, herunder Hizbollah og Iran, hvilket bl.a. medfører, at Islamisk Stat opfatter både Hamas og Hizbollah som fjender.

Både Islamisk Stat og al-Qaida er salafistiske, hvilket bl.a. betyder, at de har en meget tekstnær fortolkning af islam og lægger stor vægt på, at man skal leve som de første generationer af muslimer i det 7. og 8. århundrede. Hverken Hamas eller Hizbollah er salafistiske, men fortolker islam i en moderne kontekst, hvilket kan have betydning for sympatisørers normer, adfærd og fremtoning.

4) Ca. 90 % af verdens muslimer er sunnimuslimer, mens ca. 10 % er shiamuslimer. Sunni- og shiamuslimer ser overvejende ens på grundlæggende elementer inden for islam, herunder Koranen, Allah og profeten Muhammed. Den primære forskel mellem de to ligger i anskuelsen af, hvem der har autoritet og bør lede muslimerne. Hvor sunnimuslimer lægger vægt på efterlevelse af Profetens levevis, lægger shiamuslimer vægt på slægtskab med Profeten.

RADIKALISERING OG EKSTREMISME I FÆNGSLER MV.

CTA vurderer, at der kan udgå en terrortrussel fra radikaliserede indsatte i danske fængsler og arresthuse både under indsættelse og efter deres løsladelse. Gruppen af radikaliserede personer i danske fængsler og arresthuse omfatter både personer dømt i terrorrelaterede sager og andre voldslegitimerende og voldsparede personer, der påbegynder eller fortsætter en radikaliseringsproces under indsættelsen.

Mens militante islamister fortsat udgør den største andel af terrordømte, er gruppen af terrordømte og radikaliserede indsatte blevet mere varieret. Dette kommer til udtryk ved en større variation i personernes kapacitet, netværk, ideologiske tilknytning, psykiske sårbarhedsproblematikker samt den alders- og kønsmæssige fordeling.

Myndighederne vil derfor i de kommende år skulle imødegå trusler fra en mere kompleks gruppe af terrordømte og radikaliserede indsatte og løsladte.

1.4 Miljøer og aktiviteter i Danmark

CTA vurderer, at Islamisk Stat og al-Qaida fortsat er de primære militant islamistiske trusselsaktører i Danmark. Militante islamister i Danmark, der sympatiserer med Islamisk Stat eller al-Qaida, udfolder sig fortsat både fysisk og online. CTA vurderer, at de fysiske grupper og netværk hovedsageligt samler sig i og omkring de større danske byer. Der er typisk tale om mindre, kønsopdelte og multi-etniske grupper. Her pågår der bl.a. aktiviteter af social og religiøs karakter, undervisning både virtuelt og fysisk samt deling af militant islamistisk propagandamateriale. CTA vurderer, at der kan udgå en trussel fra enkeltpersoner i periferien af de fysiske grupper i Danmark eller fra personer, der af forskellige grunde er blevet ekskluderet eller afvist af grupperne. Mens det er **mindre sandsynligt**, at der udgår en direkte trussel fra centrale personer i de fysiske grupper i Danmark, vurderer CTA, at de kontinuerligt søger at tiltrække og radikalisere nye personer, der potentielt kan udgøre en trussel mod Danmark.

CTA vurderer, at der parallelt hermed er militante islamister i Danmark, som sympatiserer med Islamisk Stat eller al-Qaida, der tager del i militant islamistiske fora og aktiviteter online, men ikke er tilknyttet fysiske grupper. Disse kan potentielt udgøre en trussel mod Danmark.

Militant islamistiske onlinenetværk er ofte transnationale og går på tværs af alder, etnicitet og nationalitet og findes på en række onlineplatforme, herunder krypterede. Netværkene anvendes bl.a. til deling af propaganda, rekruttering og kommunikation med andre sympatisører. Desuden tilbyder onlineplatforme mulighed for kommunikation med Islamisk Stat-undergrupper uden for Vesten, som vejleder, inspirerer og understøtter potentielle gerningspersoner i Vesten. Det militant islamistiske onlinemiljø er ofte præget af flygtighed og foranderlighed, hvilket skaber rum for, at der kontinuerligt opstår nye onlinegrupper og -netværk, som er præget af aktuelle dagsordener, der bl.a. kan være med til at diktere potentielle mål og fjendebilleder.

CTA vurderer, at gennemsnitsalderen i de militant islamistiske onlinefora ofte er lavere end i de fysiske grupper. Dette skyldes bl.a., at flere onlinefora tilbyder en høj grad

af anonymitet, hvilket muliggør deltagelse uden at blive bedømt på fysisk fremtoning, samt fjerner de geografiske barrierer, der kan være til stede i fysiske grupper og netværk. Desuden vurderer CTA, at børn og unge i særlig grad er i risiko for at blive eksponeret for militant islamistisk materiale online grundet tilgængeligheden af materialet på både gængse og nicheprægede onlineplatforme, bl.a. spilplatforme, som i høj grad henvender sig til børn. I forlængelse heraf vurderer CTA, at sårbare unge, der ofte ikke kan begå sig i de fysiske militant islamistiske miljøer, i dag indgår som aktører i militant islamistiske onlinemiljøer. Ligeledes har omkring en tredjedel af gennemførte og afværgede angreb i Vesten de seneste år involveret personer under 19 år. CTA vurderer, at denne tendens vil fortsætte.

Onlineplatforme gør det nemt for militante islamister at bevæge sig frit og hurtigt mellem flere forskellige fællesskaber og at interagere i uforpligtende relationer. Dette giver den enkelte mulighed for at finde de fællesskaber, der passer bedst til eget aktuelle verdenssyn og præferencer. Militant islamistiske onlinenetværk er derfor i mindre grad end tidligere funderet i fast afgrænsede ideologiske rammer, hvilket betyder, at potentielle gerningspersoner kan have mere uklare ideologiske tilhørsforhold. CTA vurderer, at det også åbner muligheden for, at personer, som primært er fascineret af vold, finder vej ind i militant islamistiske netværk, eller at personer i militant islamistiske netværk finder vej ind i voldsfascinerede såkaldte gore-fællesskaber (for mere, se s. 26).

Historisk har der været eksempler på, at militante islamister, som sympatiserede med Islamisk Stat eller al-Qaida, anvendte personlige kontakter i kriminelle netværk i forbindelse med kapacitetsopbygning og planlægning af terrorangreb. CTA vurderer, at der stadig findes relationer mellem personer fra kriminelle miljøer og det militant islamistiske miljø, som sympatiserer med Islamisk Stat eller al-Qaida. Sådanne relationer skyldes i de fleste tilfælde en fælles fortid eller familiære bånd og kan øge militante islamisters kapacitet til at udføre terrorangreb med skydevåben og sprængstoffer i Danmark.

For så vidt angår anvendelse af Crime as a Service (se s. 8-9) som fremgangsmåde ifm. et terrorangreb i Danmark, vurderer CTA, at Islamisk Stat og al-Qaida på kort sigt vil være mindre tilbøjelige til at anvende fremgangsmåden. Dette skyldes bl.a., at det vil være et væsentligt brud med gruppernes hidtidige krav til gerningspersoners religiøse motivation.

Det er **meget sandsynligt**, at militante islamister i Danmark medvirker til at finansiere militant islamistiske grupper eller enkeltpersoner uden for Vesten. CTA vurde-

FLYGTNINGE OG MIGRANTER

Der kan være radikaliserede enkeltpersoner, der indrejser i Europa og Danmark, ligesom flygtninge og migranter i en vanskelig livssituation kan være særligt sårbare over for radikalisering. Gerningspersonen bag et knivangreb i Solingen i Tyskland i august 2024 var eksempelvis afvist asylansøger.

Det er **muligt**, at enkelte udlændinge på tålt ophold i Danmark med sympati for militant islamisme udgør en terrortrussel. Der er en koncentration af løsladte terrordømte og andre radikaliserede løsladte, som er udvist i forbindelse med dom, på Udrejsecenter Kærshovedgård.

Det er **sandsynligt**, at nogle udviste terrordømte og personer med sympati for militant islamisme vil søge at etablere nye netværk eller styrke eksisterende netværk med ligesindede under ophold på Udrejsecenter Kærshovedgård. Kontakten er ikke nødvendigvis drevet af en interesse for militant islamisme og kan eksempelvis være motiveret af en fælles fortid og/eller sammenlignelige livssituationer. CTA vurderer, at personer på udrejsecentret kan være særligt modtagelige over for radikalisering og påvirkning fra militant islamistiske dagsordener.

rer, at terrorfinansiering fra personer i Danmark hovedsageligt tilgår militant islamistiske grupper eller enkeltpersoner i Syrien, Irak, Somalia, Tyrkiet, Afghanistan, Libanon og de palæstinensiske selvstyreområder. CTA vurderer, at mens terrorfinansieringen, der går fra Danmark til udlandet, ikke har direkte indvirkning på terrortruslen mod Danmark, bidrager aktiviteterne til at styrke og opretholde militant islamistiske organisationer og enkeltpersoner i udlandet, hvilket indirekte medvirker til at opretholde truslen mod Danmark.

I Danmark er der de seneste år faldet dom i flere sager, hvor personer er blevet dømt efter straffelovens bestemmelse om finansiel støtte til terrorisme.

For mere om terrorfinansiering, se National Risikovurdering af Terrorfinansiering 2024, der kan tilgås på PET's hjemmeside. ■

1.5 Udrejste og tilbagevendte

Den seneste udvikling i Syrien kan med kort varsel igen begynde at tiltrække militante islamister fra Vesten, herunder Danmark, som ønsker at tilslutte sig en militant islamistisk gruppe. Særligt et styrket Islamisk Stat i Syrien vil kunne udgøre en attraktiv destination for Islamisk Stat-sympatisører i Vesten.

I Vesten ses der løbende eksempler på personer, der bliver anholdt og strafforfulgt for forsøg på udrejse med henblik på at tilslutte sig militant islamistiske grupper uden for Vesten. CTA vurderer, at personer, der forhindres i eller finder sig ude af stand til at udrejse, kan udgøre en trussel mod Vesten. CTA vurderer, at der også er militante islamister i Danmark med interesse for udrejse. I perioden 2012-2016 udrejste et større antal personer fra Danmark til konfliktområdet i Syrien/Irak. CTA vurderer, at der aktuelt ikke er destinationer, der har samme appel som Syrien/Irak havde i perioden 2012-2016.

Alle voksne, der er returneret til Danmark fra konfliktzonen i Syrien/Irak siden 2016, er dømt eller under retsforfølgelse for forbrydelser begået i forbindelse med deres ophold i konfliktzonen. I oktober 2024 blev en kvinde og hendes barn evakueret til Danmark fra Roj-lejren. Kvinden er sigtet for overtrædelse af straffelovens § 114 c, d, e og j. Dertil er en kvinde, der returnerede til Danmark inden 2016, i februar 2025 blevet tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 114 e.

Enkelte af de personer, der er eller har været udrejst fra Danmark til konfliktzonen i Syrien/Irak, kan udgøre en trussel mod Danmark eller danske interesser i udlandet. Hvorvidt dette er tilfældet beror på en konkret vurdering af den enkeltes eventuelle intention og kapacitet.

Truslen fra udrejste fra Danmark, herunder de udrejstes børn, der returnerer til Danmark, vil bl.a. kunne påvirkes af, hvorledes de modtages af hjemlige myndigheder, herunder om de tilbydes forebyggende socialfaglig støtte. ■

The background image shows a modern, multi-story building at night, illuminated by warm interior lights. A concrete bridge with a metal railing spans over the building. The scene is reflected in a body of water in the foreground. The overall mood is dark and urban.

02

Højre- ekstremisme

DEFINITION

Højreekstremisme er en fællesbetegnelse for de forskellige politiske holdninger, der ligger yderst til højre i det politiske spektrum, og som legitimerer og accepterer anvendelsen af vold for at opnå politiske og ideologiske mål.

SAMMENFATNING

CTA vurderer, at terrortruslen fra højreekstremister mod Danmark fortsat er i niveauet **generel**. Det skyldes bl.a., at danske højreekstremistiske miljøer både fysisk og online har styrket deres transnationale forbindelser det seneste år, samt tendenser til øget voldsparathed, som forstærkes af målrettet rekruttering i voldsparate miljøer. De senere års stigning i antallet af danske unge og mindreårige, der radikaliseres i højreekstremistiske onlinefora, fortsætter. Samtidig ses en styrket tendens til dannelse af hybride onlinenetværk med elementer af højreekstremisme, men uden formel ledelse, medlemskab og organisationskultur, hvilket gør truslen fra højreekstremister mere fragmenteret og omskiftelig end tidligere. Der er imidlertid ikke set højreekstremistiske angreb i Danmark, og antallet af angreb i Vesten er stagneret de seneste år, hvilket bl.a. medvirker til, at niveauet fastholdes i **generel**.

Det mest sandsynlige højreekstremistiske terrorangreb i Danmark er et angreb, der udføres af en onlineradikaliseret soloaktør eller en mindre gruppe af personer. I forlængelse heraf vurderer CTA, at der kan udgå en trussel fra personer i periferien af etablerede højreekstremistiske netværk, der er sårbare over for radikalisering og som kan finde identitet, inspiration og fællesskabsfølelse i det højreekstremistiske miljø.

Højreekstremisters måludpegning følger ikke et ensartet og forudsigeligt forløb. Målet kan ændre sig i løbet af planlægningsfasen og blive påvirket af bl.a. propaganda, copycat-effekt, personlige netværk og præferencer samt angrebsplanlæggerens kapacitet. CTA vurderer, at de mest sandsynlige mål for et højreekstremistisk terrorangreb i Danmark, i ikke prioriteret rækkefølge, er myndighedsmål, infrastrukturmål, LGBT+-mål samt personer, lokaliteter og/eller begivenheder forbundet til jøder og muslimer, der opfattes som en trussel mod hvide befolkningsgrupper.

2.1 Udviklingen i Vesten

Den højreekstremistiske terrortrussel i Vesten er fortsat tæt knyttet til dynamikker online, ligesom soloaktører, der er radikaliseret online, stadig udgør den største trussel. Radikalisering af unge og mindreårige er ligeledes fortsat en dominerende tendens i Vesten. Tendensen er snævert forbundet med spredningen af højreekstremistisk propaganda online, der ofte udgør samlingspunktet i onlinefora, som også inkluderer unge og mindreårige. Trusselsbilledet i Vesten påvirkes desuden af makrotendenser som fx samfundsmæssig polarisering, konspirationsteorier, spredning af falske narrativer online og højrepopulistiske dagsordener.

Et eksempel på makrotendensernes direkte påvirkning af den højreekstremistiske trussel udspillede sig i Southport i Storbritannien i sommeren 2024. En 17-årig britisk statsborger angreb en danseskole, hvor tre piger blev stukket ihjel. Angrebet kunne ikke tilknyttes nogen ideologi, men foranledigede, på baggrund af spredning af falsk information om gerningsmandens identitet online, voldsomme optøjer hvor højreekstremister også deltog. Samtidig kunne hændelsen kobles til polarisering og social uro drevet af bl.a. konspirationsteorier samt højrepopulistiske og -ekstremistiske radikaliserere. Ud over mobiliseringspotentialet i førnævnte tendenser understregede optøjerne i Storbritannien, at begivenheder i den fysiske verden og omtale online påvirker og forstærker hinanden.

I sammenhæng med udviklingen online ses der i Vesten en stigende tilslutning til højreekstremistiske fællesskaber i den fysiske verden. Typisk er de ikke centreret om traditionelle etablerede højreekstremistiske grupper, men derimod om nye fællesskaber med løsere organisationsformer.

CTA vurderer, at den højreekstremistiske trussel i Europa er mere fragmenteret og kompleks end tidligere. Ideologisk overbeviste personer indgår i dag i fællesskaber med fx voldsfascinerede eller sårbare unge, hvis ideologiske motivation er mindre tydelig, mens individuelle og lokale dagsordener sammenblandes med makrotendenser i ofte uforudsigelige mønstre med effekt både on- og offline. ■

POST-ORGANISATORISKE ONLINENETVÆRK

Et stigende antal højreekstremistiske onlinenetværk eksisterer uden formel ledelse, medlemskab og organisationsstruktur og kan dermed beskrives som post-organisatoriske. Ofte er der i disse netværk en kerne af toneangivende personer, der indgår i koordineringen af netværkets aktiviteter. For hovedparten af brugerne vil netværk som fx Terrorgram⁵, m.fl. dog have karakter af "brands", der forener individer i et dynamisk og anonymt onlinefællesskab. De enkelte individers status og indflydelse i netværket afgøres fx af deres kontrol over netværkets kommunikationskanaler, historik i netværket og aktivitetsniveau. CTA vurderer, at post-organisatoriske netværk muliggør og forstærker truslen fra soloaktører, idet strukturen i netværkene bygger på anonymitet og understøtter individuel handlen, fx vha. onlinebiblioteker med ekstremistisk materiale. Af samme årsager vurderer CTA, at post-organisatoriske netværk fremadrettet vil øge kompleksiteten i det højreekstremistiske trusselsbillede.

2.2 Miljøer og aktiviteter

Det højreekstremistiske miljø i Danmark består af en række fysiske og virtuelle netværk og grupper. Disse fungerer med varierende grad af hierarki, struktur og medlemskrav, som spænder fra fast optagelsesprocedure og ledelse til uformelle og lederløse fællesskaber.

CTA vurderer, at danske højreekstremistiske organisationer har styrket deres internationale forbindelser, hvilket bl.a. kan medvirke til erfaringsudveksling og yderligere radikalisering. Voldsparathed er en anden styrket tendens blandt danske højreekstremister, der bl.a. manifesterer sig gennem et øget fokus på kapacitetsopbygning og spredning af materiale, der opfordrer til terror. Det sker fx i onlinefællesskaber, der hylder højreekstremistiske gerningspersoner, via såkaldte Active Clubs, der har fokus på kampsportstræning og dyrkelse af højreekstremistiske narrativer, eller gennem højreekstremistisk organisering af eller deltagelse i såkaldte "Pedo Hunter"-miljøer, hvor individer, der stemples som pædofile, opsøges og

”DET ER BARE FOR SJOV”

Myndighedspersoner, der beskæftiger sig med sager om unge, møder ofte udsagn om, at den unges tilknytning til ekstremistiske onlinefællesskaber er for sjov og ikke har noget med den virkelige verden at gøre. CTA vurderer, at tilslutning til sådanne fællesskaber sjældent kan reduceres til enten at være for sjov eller for alvor, men typisk vil indeholde elementer af begge dele. Ligeledes vurderer CTA, at der sjældent er en skarp adskillelse mellem den fysiske verden og den online, idet handlinger i ét domæne oftest har betydning i det andet. I nogle tilfælde kan personer med sympati for ekstremisme bevidst forsøge at vildlede myndighedspersoner ved at påstå, at deres udsagn kun var for sjov.

Eksempelvis skrev en 18-årig amerikansk højreekstremist i en skoleopgave, at han havde lyst til at dræbe. Konfronteret med sit udsagn af myndighederne forklarede han, at han blot havde skrevet det for sjov. Efterfølgende skrev han i sine private noter, at udsagnet ikke var for sjov, men tværtimod omhandlede handlinger, han påtænkte at udføre. Den 14. maj 2022 skød og dræbte han ti personer og sårede yderligere tre i et supermarked i Buffalo, New York. Hvorvidt udsagn online er strafbare efter straffelovens terrorparagraffer vil altid afhænge af en konkret juridisk vurdering.

udsættes for voldelige overfald. CTA vurderer, at danske højreekstremisters engagement i voldsfokuserede fællesskaber medvirker til at flytte grænserne for deltagernes accept af vold som politisk middel, samt øger deres kapacitet til at udøve vold, hvilket potentielt kan øge terrortruslen mod Danmark.

CTA vurderer, at der også i Danmark de senere år er sket en stigning i antallet af danske unge og mindreårige, der radikaliseres i højreekstremistiske onlinefora, og at denne tendens fortsætter. De unge og mindreårige har ofte sociale, psykologiske og/eller psykiatriske problemstillinger og finder fællesskab og mening i højreekstremismen. Der er dog ikke gennemført højreekstremistiske angreb eller konstateret angrebsplanlægning i Danmark de senere år.

Imidlertid er én ung dansk person tilknyttet Feuerkrieg Division i maj 2023 blevet idømt 5½ års fængsel efter straffelovens § 114 c for forsøg på at hverve en anden person til en terrororganisation samt for fremme af terrorvirksomhed. I marts 2025 afsagde Højesteret endelig dom i sagen, hvor straffen blev nedsat til fem års fængsel. Senest blev en 29-årig mand i december 2024 anholdt og sigtet for at fremme terrorsammenslutningen Terrorgram gennem onlineplatformen Telegram. ■

5) Terrorgram er et højreekstremistisk onlinenetværk, der skaber, samler og spreder højreekstremistisk propaganda på internettet, herunder propaganda og materiale relateret til højreekstremistisk terror. Terrorgram er inspireret af SIEGE-kulturen og accelerationisme.

2.3 Ideologier og kulturer

Danske højreekstremister henter inspiration fra forskellige politiske og ideologiske dagsordener samt konspirationsteorier. CTA vurderer, at der i Vesten og i Danmark findes højreekstremistiske personer og organisationer med specifikke og klart afgrænsede ideologiske rammer, herunder klassiske nationalsocialistiske organisationer. Desuden findes der, særligt online, grupper, der har ideologisk konsistente højreekstreme udgangspunkter, men som inddrager elementer, der ikke er ideologisk funderet i højreekstremisme. Dette gælder bl.a. den såkaldte SIEGE-kultur.⁶

De ideologisk konsistente opfattelser suppleres i stigende omfang af individuelt forankrede, ofte hybride, overbevisninger og fællesskaber såsom såkaldte gore-fællesskaber. ■

GORE: VOLDSFASCINATION SOM DRIVKRAFT

Det engelske begreb "gore" betegner blodsudgydelse og rædsler og anvendes ofte i forskningen til at beskrive ekstremt grænseoverskridende indhold med fx eksplicit skildring af virkelig vold, lemlæstelse eller ydmygelse. Gore-fællesskaber er således en samlebetegnelse for transnationale og voldsfascinerede onlinegrupper, netværk og fora. Gore-fællesskaberne er ofte drevet af en blanding af personlige og ideologiske motiver, og tager som regel afsæt i et verdenssyn inspireret af misantropi (had mod menneskehed) og nihilisme (tilværelsen opfattes som meningsløs). Dette manifesterer sig typisk som et ønske om et samfundskollaps i kombination med eksplicit voldsfascination, der samlet leder til grænseoverskridende handlinger. I de senere år er der i Vesten forekommet en række sager, hvor personer fra gore-fællesskaber har opfordret sårbare individer til selvskaide og selvmord, gennemført seksuel afpresning (sextortion) eller opfordret til terrorangreb.

CTA vurderer, at en række gore-fællesskaber har ideologiske fællestræk og organisatoriske overlap til fx accelerationistiske⁷ højreekstremistiske grupper, der også stræber efter et samfundskollaps. Nogle gore-fællesskaber refererer således til højreekstremistisk ideologi, mens andre refererer til højreekstremistisk materiale alene pga. indholdets chokeffekt. Af samme årsag kan der i gore-fællesskaber lejlighedsvis forekomme materiale fra andre ekstremistiske miljøer, fx halshugningsvideoer fra Islamisk Stat. Gore-fællesskaber er dermed et eksempel på hybridiseringen af terrortruslen, der medvirker til at opløse grænser mellem traditionelle kategorier af ekstremisme. Andre voldsfascinerede fællesskaber, der på lignende vis kan indeholde ideologiske elementer, er fx miljøer fokuseret på incelkulturen⁸ eller skoleangreb.

6) Den nynazistiske SIEGE-kultur anser et totalt samfundsnedbrud for nødvendigt for at opnå politisk forandring. Det destruktive udgangspunkt gør, at SIEGE-kulturen accepterer flere måltyper end traditionelle højreekstremister, ligesom kulturen i særlig grad fokuserer på terror som kampmiddel.

7) Accelerationisme er et centralt begreb i moderne højreekstremisme. Begrebet rummer forestillingen om at redde "den hvide race" ved at fremskynde et samfundskollaps og en efterfølgende racekrig ved brug af terror som værktøj til at destabilisere samfundet.

8) Incel er en selvbetegnelse blandt nogle personer, som oplever at leve i ufrivilligt cølibat, og som engagerer sig i en række online-fællesskaber centreret omkring denne oplevelse.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

03

Venstre- ekstremisme

DEFINITION

Venstreekstremisme er en fællesbetegnelse for forskellige politiske holdninger, der ligger yderst til venstre i det politiske spektrum, og som legitimerer og accepterer anvendelsen af vold for at opnå politiske og ideologiske mål.

SAMMENFATNING

CTA hæver niveauet for terrortruslen fra venstreekstremister mod Danmark fra niveauet **minimal** til **begrænset**, dvs. en ændring fra "ingen indikationer på en trussel" til "en potentiel trussel" jf. CTA's terrortrusselsniveauer. Dette skyldes især reaktualiseringen af den pro-palæstinensiske dagsorden som samlende sag, hvilket på tværs af interne modsætninger har skabt en platform for konkret handling og radikalisering blandt danske venstreekstremister. Samtidig har venstreekstremister i det seneste år stået bag flere voldshandlinger i Vesten. CTA vurderer, at dagsordenens opbakning i dele af befolkningen kombineret med et opfattet behov for akut handling kan medvirke til legitimering af voldelige handlinger fra venstreekstremister.

Truslen fra venstreekstremister mod Danmark udspringer fortsat primært fra mindre grupper inspireret af anarkistiske og antifascistiske narrativer og en kerne af voldsparte og handlingsorienterede medlemmer. Hybride fællesskaber og løsere netværksstrukturer centreret om den pro-palæstinensiske dagsorden og klimadagsordenen præger dog i stigende grad trusselsbilledet. Koblingen mellem aktuelle dagsordener og traditionelle venstreekstremistiske narrativer, som antikapitalisme og antiimperialisme, bidrager til at udvide miljøets traditionelle fjendebillede. Hvor det tidligere alene omfattede opfattede højreekstremister, omfatter det nu også danske politikere og virksomheder, der italesættes meget negativt i forbindelse med konflikten i Mellemøsten. Det gør truslen fra venstreekstremister mere uforudsigelig.

Den pro-palæstinensiske dagsorden har øget mobilisering og internationalt samarbejde om antikapitalistiske og antiimperialistiske narrativer på tværs af venstreekstremistiske miljøer i Europa. CTA vurderer, at venstreekstremistisk aktivitet i Europa generelt er øget. Sammen med øgede internationale aktiviteter i forlængelse af den pro-palæstinensiske dagsorden kan dette medvirke til at opretholde og styrke det venstreekstremistiske miljø i Danmark.

Det mest sandsynlige venstreekstremistiske terrorangreb er omfattende sabotagehandlinger gennemført af en mindre gruppe, inspireret af internationale dagsordener, målrettet kritisk infrastruktur, virksomheder eller symbolmål.

3.1 Udviklingen i Vesten

Europæiske lande med en historik af markant venstreekstremistisk aktivitet oplever aktuelt en øget venstreekstremistisk voldsanvendelse af mere alvorlig karakter. Tyskland har fx registreret en stigning på ca. 20 % i antallet af voldelige hændelser begået af venstreekstremister, der særligt har været rettet mod politiet. Politisk motiveret vold begået af venstreekstremister i Vesten har dog de seneste år ikke resulteret i omkomne.

CTA vurderer, at der aktuelt er en øget vilje blandt europæiske venstreekstremister til at angribe kritisk infrastruktur med omfattende økonomiske konsekvenser til følge. Som en foreløbig kulmination på denne udvikling har venstreekstremister i 2024 taget ansvaret for to store angreb mod kritisk infrastruktur i Tyskland og Frankrig. Ved en aktion den 5. marts i Grünheide i Tyskland blev der sat ild til en højspændingsmast med meget omfattende økonomiske følgevirkninger. Den 26. juli blev der i relation til OL-åbningsceremonien i Paris foretaget en større koordineret sabotage af TGV-tognet i Frankrig. Begge angreb var angiveligt motiveret af anarkistiske og antikapitalistiske narrativer.

I forlængelse heraf er internationale venstreekstremistiske narrativer fortsat fokuseret omkring antikapitalisme og antifascisme. Herudover har der de seneste år, som i Danmark, været stigende fokus på klimanarrativer og efter den 7. oktober 2023 i særdeleshed på den pro-palæstinensiske dagsorden.

Sidstnævnte har samtidig medvirket til at fremme antiimperialisme- og antikrigsnarrativer blandt europæiske venstreekstremister samt øget mobilisering og internationalt samarbejde på tværs af venstreekstremistiske og -aktivistiske miljøer. CTA vurderer, at transnationale venstreekstremistiske aktiviteter generelt er i vækst. ■

3.2 Narrativer og fjendebilleder

CTA vurderer, at den aktuelle bevågenhed omkring hhv. klimadagsordenen og konflikten i Mellemøsten i det danske samfund har rykket ved de dominerende narrativer i det venstreekstremistiske miljø og skabt momentum for miljøet, der historisk har været optaget af begge emner.

I en årrække har miljøet primært været optaget af antifascistiske og anarkistiske narrativer, konkret i form af aktioner målrettet opfattede højreekstremistiske personer og organisationer i det danske samfund. CTA vurderer imidlertid, at danske venstreekstremister parallelt hermed i øget omfang fokuserer på hhv. klimadagsordenen og den pro-palæstinensiske dagsorden. For visse aktivistiske grupper ræsonnerer det venstreekstremistiske miljøes ideologi med kampen for klimaet og/eller Palæstina, som dermed smelter sammen med klassiske venstreekstremistiske dagsordener som antikapitalisme og antiimperialisme. Denne dynamik kan give venstreekstremister øget adgang til aktivistiske fællesskaber med fokus på lovlig politisk virksomhed, hvor ekstremisternes organisatoriske kapacitet kan finde anvendelse.

De ovenstående dagsordener styrker dermed hinanden gensidigt, hvilket øger det venstreekstremistiske miljøes samlede potentiale for mobilisering. Samtidig suppleres det venstreekstremistiske miljøes traditionelle fjendebilleder med vrede vendt mod regeringen og specifikke private virksomheder, der italesættes meget negativt i forbindelse med konflikten i Mellemøsten.

CTA vurderer, at den pro-palæstinensiske dagsorden desuden har medvirket til at samle det venstreekstremistiske miljø på tværs af interne modsætninger og skabt en platform for konkret handling og radikalisering.

CTA vurderer endvidere, at koblingen mellem de ovennævnte dagsordener på kort til mellemlangt sigt vil styrke det venstreekstremistiske miljøes legitimitet i visse dele af befolkningen. På længere sigt er det **muligt**, at den aktuelle mobilisering og radikaliserings omkring den pro-palæstinensiske dagsorden kan lede til en mere blivende styrkelse af det venstreekstremistiske miljø i Danmark, hvor fokus forskydes til traditionelle ideologiske mærkesager som antiimperialisme og antikapitalisme. ■

3.3 Miljøer og aktiviteter

CTA vurderer, at der i kernen af det venstreekstremistiske miljø i Danmark findes mindre grupper med voldsparate personer, der har vilje til handling med udgangspunkt i anarkistiske og antifascistiske narrativer. Det venstreekstremistiske miljø besidder samtidig en stor organisatorisk kapacitet, der bl.a. sætter miljøet i stand til at doxe⁹ og true politiske modstandere og til hurtigt at mobilisere større grupper i forbindelse med demonstrationer og aktioner.

CTA vurderer, at det venstreekstremistiske miljø i Danmark i 2024 har øget sin tilstedeværelse i det offentlige rum som følge af bevågenheden omkring konflikten i Mellemøsten. CTA vurderer samtidig, at organiseringen

af aktiviteter i relation til denne dagsorden i høj grad er foregået gennem onlinenetværk med mange deltagere, herunder både ekstremister og aktivister, uden tydelig struktur og hierarki og uden om de traditionelle organiseringer i det venstreekstremistiske miljø.

På baggrund af ovenstående vurderer CTA, at der er en øget risiko for spontan voldsanvendelse fra venstreekstremister i forbindelse med fx demonstrationer, hvor der opstår konfrontationer med politiske modstandere eller politiet. Samtidig kan et opfattet behov for akut handling ifm. den pro-palæstinensiske dagsorden potentielt øge voldsparatheden i miljøet, herunder hos enkeltindivider i periferien af miljøet, og anspore til sabotagehandlinger inspireret af hændelser i udlandet. CTA vurderer dog, at danske venstreekstremister på kort sigt vil være mindre tilbøjelige til at rette angreb mod personer.

CTA vurderer, at danske venstreekstremister i øget omfang inspireres af internationale dagsordener. Konkret samarbejde med voldsparate udenlandske venstreekstremister kan øge radikaliserings og voldsparathed hos danske venstreekstremister samt muliggøre rekruttering af voldsparate udenlandske venstreekstremister til aktioner i Danmark.

Det er CTA's vurdering, at det venstreekstremistiske miljø fortsat vil søge at anvende klimadagsordenen til mobilisering og rekruttering, men at den pro-palæstinensiske dagsorden aktuelt har størst opmærksomhed. ■

9) *Doxing er indhentning og offentliggørelse af politiske modstanderes personlige data med henblik på at intimidere og miskreditere offeret i offentligheden og dermed vanskeliggøre politisk virke.*

04

Antimyndigheds- ekstremisme

DEFINITION

Antimyndighedsekstremisme er et ikke-ideologisk og ofte konspirationsteoretisk fællesskab om hel eller delvis afvisning af eksisterende nationale og internationale myndighedsudøvende institutioner, der legitimerer og accepterer anvendelsen af vold for at opnå politiske mål.

SAMMENFATNING

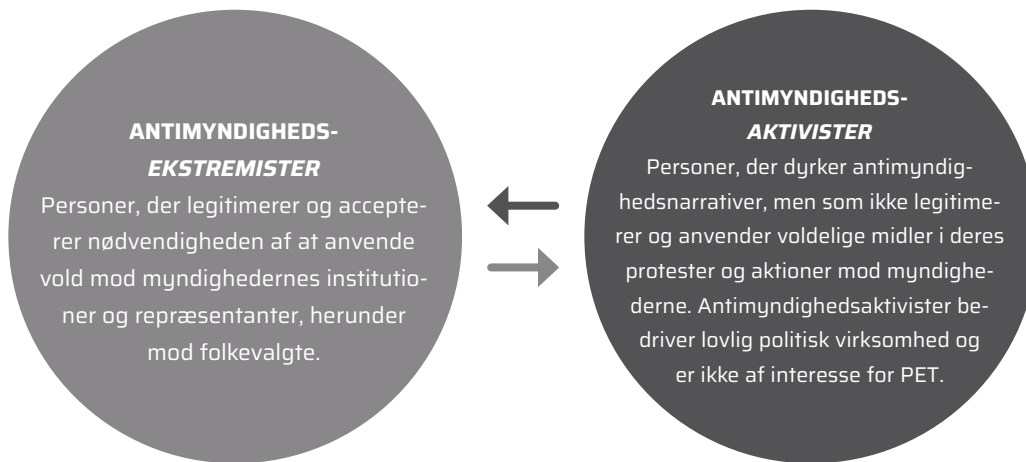
CTA vurderer, at terrortruslen fra antimyndighedsektremister mod Danmark fortsat er i niveauet **begrænset**. Det skyldes primært det antimyndighedsektremistiske miljøes stærke online-strukturer og radikaliserede personer, der potentielt kan mobiliseres til voldelig handling med udgangspunkt i konspirationsteoretiske overbevisninger, der kobles til aktuelle emner i det danske samfund.

Det danske antimyndighedsmiljø domineres aktuelt af en række dagsordenssættende aktører, eller radikaliserere, der er inspireret af konspirationsteorier, og som har mange følgere på gængse onlineplatforme som Facebook og X. Radikalisatorerne søger at optræde som uformelle ledere i miljøet og er ikke nødvendigvis voldsparete. De bruger imidlertid deres position til kontinuerligt at skabe og sprede trusselsbærende narrativer. Disse narrativer kan på kort sigt influere letpåvirkelige personer til at begå voldelige handlinger og på langt sigt underminere demokratiet og samfundets sammenhængskraft.

Selvom emner relateret til covid-19-pandemien fortsat er referencemærker, er miljøet opportunistisk i forhold til at opdyrke nye sager og fokusområder. Fælles for disse er en stærk mistro rettet mod myndighederne samt en opfattelse af, at der eksisterer en skjult elite, der forsøger at opnå kontrol over og udnytte befolkningen. Disse konspirationsteoretiske opfattelser har i stigende grad ført til sektlignende tendenser i det danske antimyndighedsmiljø og kan minde om den adfærd, man tidligere har set i de såkaldte suverænitetbevægelser. Tendenserne kommer bl.a. til udtryk i en øget interesse i at skabe parallelsamfund, etablere selvforsyning og lovligt skaffe skydevåben. CTA vurderer, at disse tendenser kan øge truslen mod myndighedspersoner, der opsøger radikaliserede personer på deres matrikel og/eller opfattede enemærker.

CTA vurderer, at antimyndighedsektremisters opportunistiske adfærd medfører, at meget forskellige internationale og nationale hændelser kan påvirke truslen fra aktivitetsniveauet i miljøet. Miljøets fragmenterede natur er traditionelt en mitigerende faktor, og CTA vurderer, at den tendens vil fortsætte det kommende år.

Det mest sandsynlige antimyndighedsektremistiske terrorangreb i Danmark er et angreb, der udføres af en soloaktør eller en mindre gruppe påvirket af trusselsbærende narrativer. CTA vurderer, at de mest sandsynlige mål er enkeltpersoner som fx politikere, myndigheds- og fagpersoner eller institutioner eksponeret i et trusselsbærende narrativ.

Da begge grupper interesserer sig for samme narrativer, er der en vis interaktion og overlap. CTA betegner derfor begge grupper samlet som **ANTIMYNDIGHEDSMILJØET**.

4.1 Udviklingen i Vesten

CTA vurderer, at der fra 2023 til 2024 har været et fald i antallet af gennemførte antimyndighedsektremistiske terrorangreb i Vesten. Angreb gennemført i de seneste to år har en række fællestræk, da de alle var rettet mod opfattede myndighedspersoner og blev foretaget på baggrund af konspirationsteoretiske forestillinger om myndigheders magtmisbrug. Målet for angrebene reflekterer en stigende tendens i Vesten, hvor politikere samt myndigheds- og fagpersoner udsættes for intimidering og trusler. I Nederlandene blev der i april og juli 2024 desuden foretaget en række anholdelser af personer forbundet til den nederlandske suverænitetsbevægelse med planer om voldelige handlinger mod konkrete politikere.

Herudover har der i 2024 været adskillige voldelige demonstrationer i Europa som følge af utilfredshed med fx EU's klimalovgivning og et opfattet uretfærdigt økonomisk pres på landbruget. Selvom disse bevægelser ap-

pellerer bredere end det antimyndighedsektremistiske miljø, forsøger miljøet at udnytte protesternes momentum og medieopmærksomheden til at fremme antielitære konspirationsteorier om staten og en ond elite. Denne elite anses for at bestå af internationale organisationer som fx FN og WHO samt nationale myndigheder, der i fællesskab forsøger at slavebinde og undertrykke befolkningen. Antimyndighedsektremister italesætter ofte disse konspirationsteorier som en klassekamp mellem "folket" og "eliten". CTA vurderer, at miljøet forsøger at anvende denne dynamik på alle områder, hvor der findes konfliktpotentiale mellem grupper af borgere og myndigheder.

CTA vurderer, at udviklinger i udlandet, herunder særligt i USA, har potentiale til at påvirke udviklingen i antimyndighedsmiljøet i Danmark. ■

POLARISERING OG KONSPIRATIONSTEORIER

Der har i de senere år været tendens til en øget polarisering i Vesten. Et konkret eksempel er den tiltagende politiske splittelse i USA, hvor borgere viser større villighed til og sympati for politisk vold, en tendens der genfindes i to danske undersøgelser om politisk motiveret vold fra 2023 og 2024¹⁰.

Dette skaber en situation, hvor politisk uenighed kan føre til, at medborgere, herunder politikere og myndighedspersoner, ses som fjender, der skal bekæmpes. Konspirationsteorier appellerer til denne tænkning, da teorierne inddeler verden i gode og onde, hvilket igen bidrager til polarisering.

Det danske antimyndighedsmiljø påvirkes til stadighed af politiske udviklinger i USA. Det skyldes bl.a., at personer i antimyndighedsmiljøet anvender alternative internationale, ofte amerikanske, nyhedskilder, da de ikke stoler på myndigheder og traditionelle medier. Dette danner udgangspunkt for et ekkokammer, der bidrager til en "os mod dem"-mentalitet blandt danske antimyndighedsektremister, der potentielt kan lede til legitimering af voldelig handling.

10) Finn Nørgaard Foreningen "Barometer for Politisk Vold 2023" og "Barometer for Politisk Vold 2024".

CHIKANE AF POLITIKERE

Chikane af politikere både i den fysiske verden og online er fortsat en dominerende tendens i Vesten. En del af denne chikane udgår fra personer med alvorlige psykiske lidelser, der er sygeligt optagede af en bestemt sag eller offentlig person, hvilket kan resultere i voldelige handlinger.

CTA vurderer i forlængelse heraf, at offentligt fremsatte trusler mod og fysiske konfrontationer af politikere, herunder i deres privatsfære, bidrager til spredningen af trusselsbærende narrativer. Trusselsbærende narrativer er narrativer, der indirekte legitimerer vold, fx ved at italesætte regeringen som illegitim og påpege, at "folket" må straffe den. Disse narrativer kan karakteriseres som ekstremistiske, da de kan anspore til voldsanvendelse.

Trusler og chikane af politikere indeholder dermed et kortsigtet trusselpotentiale, da letpåvirkelige personer vil kunne anse det for legitimt at eskalere til vold mod både den pågældende politiker og politikere generelt. Truslernes omfang og karakter kan medføre adfærd ændringer hos offeret for truslerne, der fx begrænser sin deltagelse i den offentlige debat eller vælger helt at indstille sit politiske engagement.

Chikane og trusler mod politikere kan dermed udgøre en langsigtet trussel mod demokratiet, idet folkevalgte kan blive afskrækket fra at bestride deres hverv og deltage i en fri debat af frygt for repressalier, hvilket også betegnes *chilling effect*. Øvrige myndigheds- og fagpersoner kan opleve lignende problematikker i forhold til at bestride deres hverv.

4.2 Miljøer og aktiviteter

CTA vurderer, at antimyndighedsmiljøet i Danmark, ud over enkelte organiserede grupper, har karakter af et løst netværk af individer med meget lav formel organiseringsgrad. Miljøet domineres aktuelt af en række radikalisatorer, der på baggrund af anciennitet og et højt aktivitetsniveau både online og i den fysiske verden kan sætte dagsordenen. Radikalisatorerne er ikke nødvendigvis voldsparate, men bruger deres position til kontinuerligt at skabe og sprede trusselsbærende narrativer, som indirekte legitimerer vold, og som dermed kan medføre en indirekte påvirkning af truslen. Ved indirekte påvirkning af truslen eksisterer der ikke en eksplicit opfordring til vold. Til gengæld kan den samlede sum af fx trusler samt markant negativ eksponering på sociale medier medføre en potentiel personrettet måludpegning. Denne dynamik kan således indirekte medvirke til, at enkeltpersoner udpeges som mål for angreb.

Fordi de trusselsbærende narrativer oftest fremsættes i mainstream onlinefora, kan de nå bredt ud og på kort sigt potentielt influere letpåvirkelige personer til at begå voldelige handlinger. På langt sigt kan de underminere forudsætningerne for demokratiet og samfundets sammenhængskraft.

Parallelt med det brede antimyndighedsmiljø eksisterer der mindre suverænitetsbevægelser i Danmark. Suverænitetsbevægelser er en samlebetegnelse for grupper og individer, der af forskellige grunde og med forskellige motiver ikke anerkender statens og myndighedernes legitimitet og autoritet. De føler sig derfor ikke forpligtet til at overholde gældende love og er bl.a. karakteriseret ved at udstede egne juridiske dokumenter som fx pas og kørekort. CTA vurderer, at terminologi og adfærd fra suverænitetsbevægelser i stigende grad har spredt sig i det brede antimyndighedsmiljø, hvilket kan bidrage til legitimering af voldelig handling.

I dag er den ekstremistiske del af antimyndighedsmiljøet i Danmark hovedsageligt aktivt online, hvor den primære rekruttering og mobilisering finder sted. CTA vurderer dog, at der i stigende grad vil være forsøg på at skabe fysiske grupper, der vil fungere i samspil med miljøets onlineaktivitet. Det skyldes bl.a., at fysiske manifestationer bliver anset som mere virksomme, da det er et konkret bevis på miljøets eksistens og dermed "folkets" utilfredshed. Samtidig er det en måde at undgå den censur, miljøet mener sig udsat for på gængse sociale medier.

I dele af antimyndighedsmiljøet bliver fokus på aktiviteter i den fysiske verden til sektlignende adfærd med ønsket om at skabe parallelsamfund og dermed adskille sig fra resten af det danske samfund. Mange antimyndighedsextremister opfatter et samfundskollaps som nært forestående og oplever pga. manglende tillid til myndighedernes formåen et behov for at skabe modstandskraft i en krisesituation. Deres ønske om modstandskraft kommer til udtryk i såkaldt defensiv prepping med interesse for fx selvforsyning og at tage jagttegn.

De danske myndigheder opfordrer til prepping som reaktion på international ustabilitet. Prepping er ikke i sig selv problematisk, men CTA vurderer, at det i samspil med et konspirationsteoretisk verdenssyn, i visse tilfælde kan bidrage til skabelse af parallelsamfund og kapacitetsopbygning, fx tilegnelse af skydevåben.

CTA vurderer, at sektlignende tendenser koblet med kapacitetsopbygning kan øge truslen mod myndighedspersoner fx politiet, der i forbindelse med tjenesten har behov for at kontakte de pågældende personer på deres matrikel og/eller opfattede enemærker. ■

ANTISEMITISME OG HYBRIDISERING

Dele af antimyndighedsmiljøet er fortsat fokuseret på konspirationsteoretiske narrativer om eksistensen af en jødisk elite. Den fortsatte konflikt i Mellemøsten har i dele af det antimyndighedsextremistiske miljø forstærket antisemitiske fjendebilleder om opfattede jødiske eliter, der styrer verden, hvilket har skabt overlap til højreekstremisme. Der er dog fortsat forskelligt fokus for de to miljøer, da højreekstremisters antisemitisme primært er funderet i racespørgsmål.

CTA vurderer på den baggrund, at antisemitiske overbevisninger for nogle antimyndighedsextremister kan bane vejen ind i højreekstremistiske miljøer eller hybridmiljøer med højreekstremister, uden at der dog sker en sammensmeltning af de to miljøer. Det er **muligt**, at antimyndighedsextremistisk antisemitisme i forbindelse med konflikten i Mellemøsten kan danne bro til visse pro-palæstinensiske grupper og personer.

05

Terrortruslen mod Grønland og Færøerne

5.1 Særligt vedrørende terrortruslen mod Grønland

Terrortruslen mod Grønland er fortsat i niveauet **minimal**. CTA har ikke kendskab til, at afledte effekter af konflikten i Mellemøsten har påvirket terrortruslen mod Grønland i det seneste år. CTA har heller ikke kendskab til andre forhold, der har påvirket terrortruslen mod Grønland i det seneste år.

Det er **sandsynligt**, at de senere års tendens til hybridisering af terrortruslen, ekstremistiske miljøers stigende onlineaktivitet og flere unge ekstremistiske aktører, på samme vis som i resten af rigsfællesskabet, også kan have betydning for udviklingen i trusselsbilledet i Grønland.

CTA vurderer imidlertid, at voldelig ekstremisme er mindre udbredt i Grønland end i Danmark. Ekstremistisk propaganda kan dog også påvirke personer i Grønland til at begå voldelige handlinger. CTA vurderer, at den lettere adgang til våben og sprængstoffer i Grønland sammenlignet med det øvrige rigsfællesskab vil kunne øge muligheden for at gennemføre angreb med stor skadevoldende effekt. ■

5.2 Særligt vedrørende terrortruslen mod Færøerne

Terrortruslen mod Færøerne er fortsat i niveauet **minimal**. CTA har ikke kendskab til, at afledte effekter af konflikten i Mellemøsten har påvirket terrortruslen mod Færøerne i det seneste år. CTA har heller ikke kendskab til andre forhold, der har påvirket terrortruslen mod Færøerne i det seneste år.

Det er **sandsynligt**, at de senere års tendens til hybridisering af terrortruslen, ekstremistiske miljøers stigende onlineaktivitet og flere unge ekstremistiske aktører, på samme vis som i resten af rigsfællesskabet, også kan have betydning for udviklingen i trusselsbilledet på Færøerne.

CTA vurderer imidlertid, at voldelig ekstremisme er mindre udbredt på Færøerne end i Danmark. Ekstremistisk propaganda kan dog også påvirke personer på Færøerne eller tilrejsende til at begå voldelige handlinger. Dette kan være udløst af politiske enkeltsager som fx dyrevelfærd. ■

Fremgangsmåder

CTA vurderer, at terroristers valg af fremgangsmåde påvirkes af en række forhold, herunder fokus i propaganda og på onlineplatforme, den konkrete gerningspersons kapacitet og adgang til ressourcer, det påtænkte mål og inspiration fra andre angreb. Kapaciteten i ekstremistiske miljøer kan øges ved rekruttering eller radikaliserings af nøglepersoner, der har lovlig adgang til faciliteter, ressourcer eller information.

I det følgende gennemgås de mest sandsynlige fremgangsmåder, som gerningspersoner vurderes at kunne anvende i forbindelse med et evt. terrorangreb i Danmark.

6.1 Lettilgængelige midler, skydevåben og bomber

Terrorangreb med lettilgængelige midler kan gennemføres spontant eller efter meget kort planlægning. I Danmark udgør lettilgængelige midler hovedsageligt blankvåben, slagvåben, ildspåsættelser eller køretøjer. Angreb med lettilgængelige midler kan forvolde stor skade.

CTA vurderer, at der i Danmark findes ekstremister, der har adgang og kapacitet til at anvende skydevåben til at gennemføre terrorangreb. Adgangen til våben er dog underlagt en række barrierer.

Der er efter CTA's vurdering ekstremister i Danmark, der har kapacitet til at fremstille og gennemføre angreb med mindre, hjemmelavede bomber. Online findes der vejledninger og manualer til brug for fremstilling af forskellige sprængstoffer og hjemmelavede bomber, der også vil kunne benyttes af personer uden særlige forkundskaber.

Der er en række barrierer for at producere hjemmelavet sprængstof, herunder begrænsninger på salg af ingredienser til brug for fremstillingen.

Visse kriminelle miljøer i Danmark har kontakter, som muliggør erhvervelsen af fabriksfremstillet sprængstof. Øget tilgængelighed af sådanne sprængstoffer kan lette fremstillingen af hjemmelavede bomber, som potentielt kan bruges til terror.

CTA vurderer, at radikaliserede personer, der har gennemgået våbentræning i en konfliktzone såsom i Syrien, Irak eller Ukraine, eller som har våbenkendskab fra fx af-tjening af militærtjeneste, skytteforeninger, kriminelle miljøer eller lignende, vil være i stand til at gennemføre angreb, der kan forvolde stor skade. ■

6.2 Hjemmelavede skydevåben

Udviklingen i 3D-printning har muliggjort fremstilling af hjemmelavede skydevåben i langt større omfang end hidtil. Det har skabt muligheder for at omgå traditionelle barrierer opsat mhp. at kontrollere adgangen til skydevåben. Flere onlinefællesskaber om emnet er vokset frem, hvor filer og vejledninger udvikles, designes og deles. Ved hjælp af disse filer og kommercielt tilgængelige 3D-printere er det muligt at fremstille egne skydevåben og/eller våbendele til fabriksfremstillede skydevåben. Denne udvikling er senest kommet til udtryk ved angrebet begået mod direktøren for UnitedHealthcare i USA i december 2024, hvor gerningsmanden anvendte et hjemmelavet og delvist 3D-printet skydevåben.

På trods af udbredelsen af filer og vejledninger vurderer CTA, at der stadig er visse barrierer for individer, som ønsker at fremstille og anvende hjemmelavede skydevåben, herunder erhvervelse af ammunition. CTA vurderer dog, at den fortsatte teknologiske udvikling på området betyder, at det bliver gradvist lettere og billigere at tilegne sig og anvende hjemmelavede skydevåben. ■

6.3 Droner

Våbengjorte droner er i en årrække blevet anvendt i og omkring konfliktområder, herunder i Syrien, Irak, Ukraine, Yemen, Libanon og Gaza, hvor også militante grupper har demonstreret en betydelig evne til at anvende droner til bl.a. angreb.

CTA har ikke kendskab til, at der har været gennemført terrorangreb med anvendelse af våbengjorte droner i Vesten, men CTA har oplysninger om, at der har været afværgede terrorangreb i Vesten, hvor droner potentielt kan have været planlagt anvendt. I Danmark fik tre personer ved endelig dom i 2021 fængselsstraffe på hhv. ti år, fire år og seks måneder samt tre år i den såkaldte "dronesag" om bl.a. fremsendelse af droneudstyr til Islamisk Stat i Syrien.

Det kræver økonomiske midler, teknisk viden og adgang til eksplosiver at våbengøre en drone ifm. terrorangreb i Vesten. CTA vurderer dog, at den fortsatte teknologiske udvikling på området betyder, at det bliver gradvist lettere og billigere at tilegne sig og anvende droner med henblik på at våbengøre disse. ■

6.4 Kemiske og biologiske midler

CTA vurderer, at kapaciteten blandt ekstremister i Danmark til at våbengøre biologiske virkemidler eller gennemføre kemiske angreb med andet end uforarbejdede midler er lav. Forskellige ekstremistiske propagandaudgivelser har dog tilbagevendende fokus på anvendelsen af kemiske virkemidler, ligesom militante islamister i Vesten lejlighedsvis har forsøgt at fremstille forskellige kemiske substanser. CTA vurderer, at der er ekstremister i Danmark, der vil være i stand til at fremstille enkelte toksiner, der vil kunne anvendes til et simpelt biologisk angreb. Gennemførelsen af et angreb vil dog også kræve kendskab til effektive metoder til spredning af stoffet.

I 2023 blev en person tiltalt for forsøg på at udføre et militant islamistisk angreb i Tyskland med brug af bl.a. ricin og cyanid, hvilket illustrerer den fortsatte interesse for angreb med kemiske og biologiske midler blandt militante islamister. CTA er dog ikke bekendt med, at det er lykkedes at benytte sådanne midler til at udføre terrorangreb i Vesten. ■

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
& CENTER FOR TERRORANALYSE
ISSN 2794-4301 VURDERING AF TERRORTRUSLEN MOD DANMARK
UDGIVET: 2025
FOTOS: ADOBE STOCK / UNSPLASH

